

Jit Singh son of Rattan and nine others v. Karnail Singh and seven others (Narnia, C. J.)

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟਿੱਕਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 110-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ-ਧਿਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ *ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ*। ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਠਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੂਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ *ਕੀਮਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ*। ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, *ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ*, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੂਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

ਆਰਐਸ ਨਰੂਲਾ ਸੀ.ਜੇ.

ਰਤਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨੌਂ ਹੋਰ, - *ਅਪੀਲਕਰਤਾ*।

ਬਨਾਮ

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੱਤ ਹੋਰ, - *ਜਵਾਬਦੇਹ*।

1964 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1036.

27 ਫਰਵਰੀ 1975

ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ (1920 ਦਾ II)- ਸੈਕਸ਼ਨ 7- ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੇਧ ਐਕਟ (1973 ਦਾ ਨੰਬਰ 12)- ਸੈਕਸ਼ਨ 3- ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਆਰਟੀਕਲ 254(1)- ਸੇਧ ਐਕਟ—ਕੀ ਧਾਰਾ 254(1)- ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੇਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਕੀ ਜੱਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੜਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950 ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 18 ਵਿੱਚ "ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਤਬਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਊਡਰ ਹੈ / ਅਤੇ ਵਾਹਿਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪੌਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ,

1920, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪੌਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 1973, ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਐਂਟਰੀ 18 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂਹਦਾ ਹੈ। ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ III ਦੇ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 1973, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 254(1) ਦੇ - ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ।

ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪੌਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1920 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੋਧ ਐਕਟ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ / ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੁਣ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, 19 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਜੇ. ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। ਮਿਤੀ 20 ਨਵੰਬਰ, 1963, ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੇਟਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਵਿਕਰੇਤਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਝਗੜਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 6,050 ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇ.ਐਲ ਸਚਦੇਵ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਕੇ.ਸੀ. ਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਨਿਰਣਾ

ਨਰੂਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.-ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ- ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਅਸਲ ਭਰਾ ਸਨ। ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ 1955 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੱਦੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਤੰਬਰ 1962 ਵਿੱਚ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2, ਜੋ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹਨ, ਨੇ ਆਮ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਸਵਰਾਜ, ਅਪੀਲ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ, ਮਿਤੀ 20 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

Jit Singh son of Rattan and nine others ?;. Karnail Singh and seven others (Narula, C. J.)

• ਸ੍ਰੀ ਜਗਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 19 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ 7 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਦੀ ਬੇਲੋੜੀ ਵਿਕਰੀ, ਬਚਿੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ. 6,050 ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ 7 ਤੋਂ 16 ਤੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾ ਸਨ, ਫਿਰ ਇਹ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਐਕਟ, 1920 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਜਾਂ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਮਰਿਆਦਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ: -

“ਧਾਰਾ 5, ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ , ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ-ਜੱਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ - ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਗਾਨਗੀ - ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।”

ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮ (ਪਾਵਰ ਟੂ ਕਟੈਸਟ) ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਾਨੂੰਨ (1973 ਦਾ 12) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੇਧ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਵਿੱਚ "ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਭਾਵੇਂ ਜੱਦੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪੁਰਸ਼"। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਸ਼ੇਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਉਲਟ * ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੁਰਖਿਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੁਣ ਹੈ! ਰੋਕਿਆ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਸੀ. ਪੁਰੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਧ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਚਾਰ ਅਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ *ਗਹਿਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* (1) ਨੂੰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੁਦਾਲੇ-ਵੱਡੀਆਂ ਦੀ ਹੈ

ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ-ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖੁੰਝਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਵੈਡੀਜ਼ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈੱਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਸਮਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਛੋਟੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੋਧ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੈਰਿਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 27-ਏ ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਪੁਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵਾਂ ਕਿ ਸੋਧ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 366(10) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ "ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ" ਹੈ, ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ 5 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ "ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ" ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ। ਧਾਰਾ 254 ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਭਾਗ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ: -

- (1) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧਮੌਜੂਦਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।
ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ, ਫਿਰ, ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ 6 ਮੌਜੂਦਾ ਗਲੋਆਰਸ਼ਾਲ 1 ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ elawwmade©■ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਰੋਧ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
- (2) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਕਿਰਾਇਆ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਮਾਮਲਾ, ਫਿਰ, ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ

ਜੇ ਇਹ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗਾ:

ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ.....

"ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ" ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 366(10) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 (10) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

Jit Singh son of Rattan and nine others v. Karnail Singh and seven others (Narnia, C. J.)

ਅਨੁਸਾਰੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਸੋਧ ਐਕਟ ਸੀ ਜਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ (ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਧ ਐਕਟ ਰਾਜ ਸੂਚੀ (ਸੂਚੀ II) ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਾਜ਼ 18 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੂਚੀ II ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵ, ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ; ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣਾ; ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ੇ; ਬਸਤੀਵਾਦ।"

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਕਰਨ "ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਐਪਲੀਟਿਊਡ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਧ ਐਕਟ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁੱਟਦਾ। ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਇਕੋ ਇਕ ਐਂਟਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

"ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ; ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ; ਗੋਦ ਲੈਣਾ; ਵਸੀਅਤ; intestacy ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ; ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ; ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।"

ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ "ਇੰਟੇਸਟੈਸੀ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ" ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿੰਨਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ "ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਤੁਰੰਤ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਸਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਚਣ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਧਿਰਾਂ, ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੁਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। *ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬਨਾਮ*

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਕੀਲ 1 ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਹਰ 5 ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ "ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਤਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਈ."

(2) ਏਆਈਆਰ (1960) ਪੀ.ਬੀ. 666

ਇੰਦਰਜੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ ਬਨਾਮ ਦਾ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, ਸਕੱਤਰ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ (ਜੈਨ, ਜੇ.)

ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ" ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੂਚੀ III ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ 5 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸਮੀਕਰਨ "ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਐਕਟ ਸਮਕਾਲੀ ਰੈਂਟ ਲਿਸਟ ਦੇ ਐਂਟਰੀ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 254(1) ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰਾਖਵੇਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 254 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟ ਟਾਈਜ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਅਪੀਲ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, 19 ਮਈ, 1964 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਗੁੰਮਸ਼ੁਦਗੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 20 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਦੇ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਜੇ.ਜੇ.

ਇੰਦਰਜੀਤ ਚੌਧਰੀ, ਆਬਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ।-
ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

Jit Singh son of Rattan and nine others v. Karnail Singh and seven others (Narnia, C. J.)

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ,
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ, ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ।— ਜਵਾਬਦੇਹ।

1972 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1223

18 ਮਾਰਚ 1975 ਈ.

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 16(4)—ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ—ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ—ਕੀ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਛੜੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ - ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ - ਕੀ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।